

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3657

av Mikael Oscarsson (KD)

Tydligare regler på elmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nätavgifterna på elmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Innan den svenska elmarknaden avreglerades för 1996 skulle bolagens krav på vinst vägas av mot konsumenternas intresse av låga avgifter. Idag finns inte konsumentintresset med i nätbolagens prissättningspolicy. Nätbolagen väljer att ta ut de priser som de anser är skäliga.

Eftersom elnätsbolagens intäktsramar är löst reglerade av Energimarknadsinspektionen har nya sätt att ta ut avgifter införts. För bara några år sedan var det vanligt att små företagskunder betalade för så kallade säkringsabonnemang. Företagen betalade då en fast summa för att kunna använda el upp till en viss amperenivå. Säkringsabonnemangen var rättvisa. Kunden visste att de hade möjlighet att nyttja en viss mängd elektricitet när de behövde den.

Energieffektivisering är ett bra och eftersträvaransvärt mål. Förutsättningarna för energieffektivisering är dock unika för varje företag. Numera tvingas många företagskunder till så kallade effektabonnemang, där den uttagna effekten registreras varje timme. Kunden betalar för det högsta timvärdet varje månad. Ändringen har motiverats med att kunder som kan fördela sin elförbrukning över dygnet därmed kan få lägre månadskostnader. Men att fördela produktionen över alla dygnets timmar är omöjligt för de flesta verksamheter. Många små verkstadsindustrier har fått en ökad kostnad för elanvändningen motsvarande tiotusentals kronor varje år. Nätbolagen har således utnyttjat sin monopolställning för att slå undan benen för småföretagare som skapar jobb och skatteintäkter.

Samtidigt som det finns anledning att överväga en ny konstruktion på avgifterna i syfte att hålla nere dem så finns anledning att uppmärksamma nätbolagens ansvar för säkerheten. Nya krav på säkerhet behöver också övervägas.

Nätbolagen verkar på en reglerad oligopolmarknad. Tillsynsmyndigheten Energimarknadsinspektionen har inte lyckats reglera bolagens vinstkrav på ett tillräckligt effektivt sätt. I de fastställda intäktsramarna för 2019–2019 ansåg Energimarknadsinspektionen att nätbolagens kalkylränta skulle ligga på 4,53 procent. Nätbolagen överklagade till förvaltningsrätten som i en dom fastställde att kalkylräntan skulle ligga på 5,85 procent. Det innebär att de av Energimarknadsinspektionen fastställda intäktsramarna för perioden 2016–2019 ökar, från de beslutade 163 till ca 172 miljarder kronor.

Regeringen bör fastställa ett klarare och tydligare tak för hur höga nätavgifterna får vara och reglera hur avgifterna får utformas. Regeringen bör också utreda hur nätbolagens vinstkrav tar hänsyn till företagens kostnadsbörda.

Mikael Oscarsson (KD)